

Grammatik-ark til forklaring af øvelse 22

Brug af §15 — løst sammensatte verber

Et løst sammensat verbum skal deles:

- I hovedsætninger i nutid
Eksempel med anrufen (*telefonere*)
Ich rufe morgen an
Jeg ringer i morgen
- I hovedsætninger i datid
Eksempel med ankommen (*ankomme*)
Ich kam gestern um 11 Uhr in Hamburg an
Jeg ankom i går kl. 11 til Hamburg
- I navneform indskydes det lille zu mellem forleddet og verbet:
Eksempel med anfangen (*begynde*)
Jetzt ist es höchste Zeit, anzufangen
Nu er det på høje tid at begynde
- I kort tillægsform indskydes -ge mellem forleddet og verbet:
Eksempel med aufhören (*holde op*)
Der Regen hat endlich aufgehört
Regnen er endelig holdt op

Ordet anrufen (*at ringe* = *at telefonere*) er et løst sammensat verbum

anrufen

Jeg ringer i morgen:
Ich rufe morgen **an**

Første del af ordet sættes **sidst i sætningen**

Sidste del af ordet bøjes efter §24 og sættes på den normale plads

Denne regel gælder for nutid og datid i hovedsætninger

Hvis det løst sammensatte verbum er fra §13: **Ex: anfangen***
Så er det kun sidste del, der bøjes efter §13 – og det skal slås op under **fangen**
Ex: Hun begynder i skolen i morgen
Sie fängt morgen in die Schule an

Vigtigt!
I bisætninger deles et løst sammensat verbum ikke i nutid og i datid!

Eksempler på løst sammensatte verber:

einkaufen, *købe ind*
abholen, *afhente*
abfahren, *køre af sted*
aussteigen, *stige ud*
weiterfahren, *køre videre*

ankommen, *ankomme*
einsteigen, *stige ind*
abfahren, *køre af sted*
anrufen, *telefonere*
nachsehen, *se efter*

aufhören, *holde op*
mitbringen, *tage med*
einpacken, *pakke ind*
ausfüllen, *udfylde*
anfangen, *begynde*

Navneform

Kommer et løst sammensat verbum i navneform — altså noget med **zu** — deler man det sammensatte verbum efter forstavelsen, således at det lille **zu** kan komme indimellem:
ringe = anrufen, *at ringe* = an**zu**rufen

Førnutid

Kommer et løst sammensat verbum i kort tillægsform — altså noget med **-ge**, -bøjer man kun sidste del!
Ex: anrufen* - find **rufen*** i §13 førnutid = gerufen.
Sæt an foran. Altså **angerufen**.
Ex: *Jeg har allerede ringet to gange:*
Ich habe schon zweimal angerufen